

AVIZ
**referitor la proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea
și completarea unor acte normative în domeniul justiției**

Analizând proiectul de **Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.320 din 15.10.2018 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D1051/15.10.2018,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect modificarea și completarea unor acte normative din domeniul justiției, respectiv din Legea nr.303/2004, Legea nr.304/2004 și Legea nr.317/2004, urmărindu-se, conform Notei de fundamentare valorificarea unora dintre recomandările cuprinse în Opinia preliminară a Comisiei de la Veneția, în vederea îmbunătățirii cadrului normativ în materia statutului judecătorilor și procurorilor și organizării sistemului judiciar. Totodată, se precizează că proiectul vizează corectarea unor situații generate de soluții legislative care urmează să intre în vigoare, sau care au intrat deja, și care, menținute în forma inițială, ar crea disfuncționalități în ceea ce privește buna funcționare a instanțelor judecătorești și a parchetelor, eficiența și calitatea actului de justiție, drepturile anumitor categoriilor de magistrați.

În acest context, considerăm că proiectul trebuie să fie însoțit și de avizul Consiliului Superior al Magistraturii în cadrul căruia să fie exprimat punctul său de vedere asupra intervențiilor propuse.

2. Constatăm că prezentul proiect de ordonanță de urgență nu este însoțit de avizul de oportunitate emis de Departamentul pentru Relația cu Parlamentul, în aplicarea prevederilor art.3 alin.(1) lit.k) din Hotărârea Guvernului nr.26/2010 privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru Relația cu Parlamentul și ale art.31 din Hotărârea Guvernului nr.561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. În ceea ce privește forma de reglementare aleasă, apreciem că este necesar ca, în preambul, motivarea urgenței și a situației extraordinare a cărei reglementare nu poate fi amânată să fie completată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în domeniu. Astfel, în preambul trebuie să cuprindă motivări referitoare la **toate soluțiile legislative** preconizate a fi adoptate prin ordonanța de urgență, și nu doar la unele dintre ele.

Avem în vedere faptul că necesitatea și urgența adoptării soluțiilor legislative propuse la art.I pct.1 - 3, art.III pct.1 - 5, art.IV pct.1 - 3 și art.VIII nu sunt motivate deloc în cadrul preambulului, în vreme ce pentru soluția din cuprinsul art.II, în preambul se enunță, fără a se motiva, doar necesitatea adoptării acesteia, nu însă și motivul pentru care aceasta trebuie adoptată de urgență, în sensul jurisprudenței Curții Constituționale în materie.

Menționăm că nemotivarea sau motivarea necorespunzătoare a urgenței și a situației extraordinare reprezintă motive de neconstituționalitate a ordonanțelor de urgență.

5. Semnalăm că Legea nr.242/2018 este un act de modificare a Legii nr.303/2004, dar care nu a intrat încă în vigoare, fiind publicat în Monitorul Oficial al României în data de 15 octombrie 2018.

Deoarece în cadrul Legii nr.242/2018 nu se prevede o dată distinctă de intrare în vigoare, aceasta ar urma să intre în vigoare la trei zile de la publicare.

Referitor la norma de la **art.II**, prin care se intervine asupra unei prevederi din Legea nr.242/2018, precizăm că la **art.I**, unde se prevăd intervenții asupra unor elemente structurale ale art.44, astfel cum sunt acestea stabilite prin Legea nr.242/2018, s-a procedat în mod diferit, alegându-se a se interveni direct pe actul de bază.

Precizăm că potrivit prevederilor art.62 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **dispozițiile de modificare și completare se încorporează de la data intrării lor în vigoare în actul normativ de bază**, identificându-se cu acesta.

De asemenea, potrivit prevederilor art.58 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „În situații temeinic justificate, prin excepție de la prevederile alin.(1), **actele normative de importanță și complexitate deosebită pot fi modificate, completate sau, după caz, abrogate** de autoritatea emitentă și în perioada cuprinsă între data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, și data prevăzută pentru intrarea lor în vigoare, cu condiția ca intervențiile propuse să între în vigoare la aceeași dată cu actul normativ supus evenimentului legislativ”.

Ca urmare, recomandăm reanalizarea și reformularea art.I și II, astfel încât, intervențiile care se aduc asupra unor elemente de structură ale Legii nr.303/2004, astfel cum sunt astăzi în vigoare să fie realizate într-un articol distinct decât intervențiile care se aduc asupra elementelor din Legea nr.242/2018, deoarece acestea încă nu s-au încorporat în actul normativ de bază.

Astfel, ar urma ca intervențiile care se doresc a fi aduse asupra art.44 alin.(1) al art.54 și alin.(7) al art.57 să fie prevăzute ca fiind intervenții asupra Legii nr.242/2018, iar intervenția de introducere a alin.(1¹) la art.54 să fie prevăzută a fi adusă asupra Legii nr.303/2004.

Ca alternativă, ar putea ca toate intervențiile de la actualele art.I și II să fie aduse asupra Legii nr.242/2018, cu condiția ca să se introducă în cadrul acestei legi a unui nou punct care să vizeze completarea art.54 cu alin.(1¹), caz în care articolele prezentei ordonanțe de urgență trebuie renumerotate.

Prin adoptarea uneia dintre cele două soluții mai sus prezentate se va soluționa și o posibilă neînțelegere care ar putea apărea ca urmare a stabilirii cu precizie care dispoziție este aplicabilă în cazul alin.(1) al art.54, care este modificat atât prin Legea nr.242/2018, cât

și prin prezenta ordonanță de urgență, ambele acte urmând a intra în vigoare în același timp.

În plus, semnalăm că, indiferent de soluția aleasă, norma propusă la **art.I pct.1** pentru art.44 alin.(3¹) nu se integrează în cadrul art.44 întrucât alin.(1) lit.c), atât în forma aflată în prezent în vigoare, cât și în forma modificată prin Legea nr.242/2018, cuprinde o altă soluție legislativă referitoare la condiția de vechime pentru promovarea la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În **subsidiar**, la prezenta formă a art.I și II, reținem următoarele:

A. La art. I, formulăm următoarele propuneri și observații:

a) la partea introductivă, întrucât intervențiile legislative preconizate sunt atât de modificare, cât și de completare, pentru rigoare redacțională, sintagma „se modifică după cum urmează” se va înlocui cu formularea „se modifică și se completează după cum urmează:”.

b) la pct.1, potrivit uzanțelor normative, **partea dispozitivă** va debuta astfel:

„5. După alineatul (3) al articolului 44, se introduce un nou alineat, ...”, observație valabilă și pentru partea dispozitivă a pct.4.

c) La art.44 alin.(3¹), astfel cum este propus la **art.I pct.1**, semnalăm că din redactarea propusă rezultă că, pentru a fi numiți în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, procurorii trebuie să nu fi fost sancționați disciplinar **niciodată** în decursul carierei lor. Fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative propuse, semnalăm că aceasta apare a nu fi corelată cu dispoziția din cuprinsul art.55 alin.(1¹) din Legea nr.303/2004, astfel cum a fost modificată prin Legea nr.242/2018, potrivit căreia, pentru numirea în funcțiile de conducere din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (altele decât cele prevăzute la art.54 alin.(1)), procurorii trebuie să nu fi fost sancționați disciplinar **în ultimii 3 ani**. Este necesară reanalizarea soluției legislative sub acest aspect.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru art.79¹ alin.(3) și art.87 alin.(2) din Legea nr.304/2004, astfel cum sunt propuse la **art.III pct.1 și 3**.

B. La art.II, deoarece în actuala formă se preconizează o singură intervenție legislativă, pentru rigoarea normativă este necesară reformularea normei astfel:

„**Art.II.** - La punctul 96 al articolului I din Legea nr.242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 15 octombrie 2018, norma propusă pentru alineatul (7) al articolul 57 din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) ... se va reda forma dorită pentru alin.(7) al art.57 ...”.

6. La art. III, formulăm următoarele propuneri și observații:

a) la partea introductivă, întrucât intervențiile legislative preconizate sunt atât de modificare, cât și de completare, pentru rigoare redacțională, sintagma „se modifică după cum urmează” se va înlocui cu formularea „se modifică și se completează după cum urmează.”.

Această observație este valabilă și pentru **partea introductivă a art. IV** al proiectului.

b) având în vedere că pct.1 și 2 vizează fiecare modificarea câte unui alineat al art.79¹, în acord cu uzanțele normative în materie, propunem comasarea acestora într-un singur punct, pct.1, având următoarea parte dispozitivă:

„**1. Alineatele (3) și (9) ale articolului 79¹ se modifică și vor avea următorul cuprins:**”.

În continuare, se vor reda textele propuse pentru cele două alineate, iar punctele subsecvente se vor renumera în consecință.

Reiteră această observație și pentru situația similară de la actualele **pct.3 și 4**, cu referire la modificarea alin.(2) și (8) ale art.87, ale căror părți dispozitive ar urma să fie comasate într-un singur punct al art. III.

c) la actualul pct.2, în textul propus pentru alin.(9) al art.79¹, pentru o completă informare juridică, după sintagma „Legea nr.303/2004” se va insera mențiunea „**republicată, cu modificările și completările ulterioare**”, observație valabilă și pentru cazul similar de la actualul **pct.4**, cu referire la textul propus pentru alin. (8) al art.87.

d) la actualul pct.5, potrivit uzanțelor normative, **partea dispozitivă** va debuta astfel:

„**5. După alineatul (4) al articolului 88²,** se introduce ...”.

În textul propus pentru alin.(5) al art. 88², pentru o exprimare mai adecvată, propunem înlocuirea termenului „funcționării” cu sintagma „**desfășurării activității**”.

e) la actualul **pct.6**, în textul propus pentru lit.a) de la alin.(5) al art. 88⁵, pentru utilizarea limbajului juridic consacrat, propunem înlocuirea sintagmei „compusă potrivit” cu expresia „**prevăzute la**”.

7. La **art. IV**, formulăm următoarele propuneri și observații:

a) la **pct.2**, în textul propus pentru lit.c) de la alin.(2) al art.40, pentru rigoare redacțională, termenul „Justiției” din sintagma „ministrul Justiției” se va reda cu inițială mică; observația este valabilă pentru toate cazurile similare.

b) la **pct.3**, potrivit uzanțelor normative, **partea dispozitivă** va debuta astfel:

„3. **După alineatul (3) al articolului 44**, se introduce **un nou alineat**, alin. (3¹), ...”;

c) La art.55 alin.(3) lit.b) din Legea nr.317/2004, astfel cum este propus la **art.IV pct.5**, întrucât corectitudinea indicării atribuției încălcate rezultă doar în urma parcurgerii procedurii de revocare, neputând fi prevăzută drept condiție a declanșării procedurii apreciem că expresia „indicarea corectă” ar trebui înlocuită cu sintagma „indicarea concretă”, mai potrivită în context.

d) la **pct.5**, în textul propus pentru art.55 alin.(3) lit.h), teza I, pentru un spor de precizie, sugerăm ca sintagma „adunările generale prevăzute de prezentul alineat” să fie înlocuită cu formularea „**adunările generale ale instanțelor sau parchetelor pe care le reprezintă membrul Consiliului Superior al Magistraturii a cărui revocare se solicită**”.

8. La **art.V**, pentru precizia și claritate a normei, sugerăm reformularea textului astfel:

„**Art.V. – Prevederile art.I pct.97 și 98 din Legea nr.242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu referire la art.58 alin.(1¹) și (1²) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, intră în vigoare la data de 30 iunie 2019, data finalizării exercitării președinției rotative a Consiliului Uniunii Europene de către România**”.

9. La **art. VI**, din aceleași considerente, textul se va reda, astfel:

„Art.VI. – Prevederile art. I pct.142 din Legea nr.242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu referire la art.82 alin.(3) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, intră în vigoare la data de 31 decembrie 2019, data finalizării exercitării președinției rotative a Consiliului Uniunii Europene de către România”.

10. La art.VII alin.(1), din considerente de tehnică legislativă, formularea „în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 827 din 13 septembrie 2005” se va elimina. Observația este valabilă și pentru **alin.(2).**

Pe de altă parte, având în vedere că, potrivit preambulului, dispozițiile referitoare la judecarea apelurilor și recursurilor în complet format din trei judecători sunt aplicabile „cauzelor înregistrate pe rolul instanțelor după data de 23 iulie 2018”, redactarea propusă pentru art.VII, care reglementează situația apelurilor în procesele care vor fi pornite începând cu data de 1 ianuarie 2020, precum și în cazul proceselor pornite de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanței de urgență, lasă nereglementată situația apelurilor în cazul proceselor pornite de la data de 23 iulie 2018 și până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență. Este necesară, de aceea, reanalizarea reglementării propuse, sub acest aspect.

11. La art.VIII, semnalăm că, în redactarea propusă, soluția legislativă pare a avea ca efect eliberarea din funcție a tuturor procurorilor din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și din cadrul celorlalte parchete, întrucât niciunul dintre ei nu îndeplinește **toate condițiile** prevăzute de Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de Legea nr.304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, așa cum rezultă din textul propus. Avem în vedere, în primul rând, condițiile referitoare la **susținerea concursului**, prevăzute, în urma celor mai recente modificări, în cuprinsul art.43 și 44 din Legea nr.303/2004, precum și în 87 din Legea nr.304/2004

Astfel, în ceea ce privește procurorii din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și din cadrul celorlalte

parchete potrivit art.43 și 44 din Legea nr.303/2004, astfel cum a fost modificată prin Legea nr.242/2018, dar și cum urmează a fi modificată potrivit art.I din proiect, concursul de promovare se organizează de secțiile corespunzătoare din Consiliul Superior al Magistraturii, prin Institutul Național al Magistraturii, în vreme ce, anterior, concursul de promovare se organiza de Consiliul Superior al Magistraturii, prin Institutul Național al Magistraturii. Pe de altă parte, potrivit art.87 din Legea nr.304/2004, astfel cum a fost modificată prin Legea nr.207/2018, pentru a fi numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, procurorii trebuie să fi fost declarați admiși în urma unui concurs susținut în fața Secției de procurori a Consiliului Superior al Magistraturii. Menționăm că aceeași soluție legislativă referitoare la concurs este menținută și prin prezentul proiect (art.III pct.3), în vreme ce anterior numirea se făcea pe baza unui interviu organizat de comisia constituită numită prin ordin al procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție.

Menționăm că, în cazul procurorilor din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, prin modificările recente nu s-a modificat condiția referitoare la interviul organizat de comisia numită prin ordin al procurorului-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

Observațiile sunt valabile, în mod corespunzător, și în ceea ce privește condiția referitoare la **vechimea în funcție a procurorilor**, care, prin modificările recente, a fost majorată pentru numirea în **toate funcțiile de procuror**, cu excepția celor de la parchetele de pe lângă judecătorii.

Având în vedere cele de mai sus, norma propusă pentru **art.VIII** trebuie reanalizată și reformulată în mod corespunzător. Totodată, textul trebuie să aibă în vedere și instituirea unor dispoziții tranzitorii, referitoare la modalitatea de continuare a activității în cazul procurorilor care intră sub incidența art.VIII.

În subsidiar, la textul propus pentru **art.VIII**, pentru rigoarea exprimării, sintagmele „„Direcției de Investigare” și Direcției Naționale” se vor reda sub forma „Direcția de Investigare” și „Direcția Națională”.

De asemenea, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, actele normative din norma de trimitere se vor reda prin **menționarea titlurilor și a evenimentelor legislative**. În acest sens,

după sintagma „Legea 303/2004 se va insera expresia „**privind statutul judecătorilor și al procurorilor**” iar după sintagma „Legea nr.304/2004” se va insera expresia „**privind organizarea judiciară**”.

Reiterăm această observație și pentru **art.IX**, cu mențiunea că după sintagma Legea 317/2004 se va insera formularea „**privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

12. La **art.IX alin.(1)**, pentru evitarea repetiției, propunem eliminarea sintagmei „ordonanței de urgență” aflată după sintagma „la data publicării”.

PRĂȘEDINTE
dr. Dragoș ILESCU

București
Nr.988/15.10.2018